

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓
วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลเอก อู้ด เปื่องบน	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สอง
๒. นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สาม
๓. นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข	เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
๔. พลเรือเอก ธีรธร ขจิตสุวรรณ	โฆษกคณะกรรมการการวิสามัญ
๕. พลเอก พิรุณ แผ้วพลสง	กรรมการการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๖. ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา
๗. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา
๘. พลอากาศเอก จิรวัฒน์ มุลศาสตร์	กรรมการการวิสามัญ
๙. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	กรรมการการวิสามัญ
๑๐. พลอากาศเอก ณรงค์ศักดิ์ สันขพงศ์	กรรมการการวิสามัญ
๑๑. นางนรรัตน์ พิมเสน	กรรมการการวิสามัญ
๑๒. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	กรรมการการวิสามัญ
๑๓. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	กรรมการการวิสามัญ
๑๔. พลเอก วิษณุ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	กรรมการการวิสามัญ
๑๕. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	กรรมการการวิสามัญ
๑๖. นายศรีศักดิ์ ว่องส้งสาร	กรรมการการวิสามัญ
๑๗. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการการวิสามัญ
๑๘. นายสมพร เทพสิทธา	กรรมการการวิสามัญ
๑๙. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	กรรมการการวิสามัญ
๒๐. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	กรรมการการวิสามัญ
๒๑. ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล	กรรมการการวิสามัญ

กรรมการการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลามเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการการวิสามัญ
๔. พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์	กรรมการการวิสามัญ

๕. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต
๖. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่

กรรมการวิสามัญ
กรรมการวิสามัญ

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ คือ

- นางสาวสรณา โสภากาญจนา

นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ
สำนักนายกรัฐมนตรี

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- นายพัชรโรดม ลิขิตชัย

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. นายวิชาญ อนงค์

๒. นายสุรเดช สุขสุลาภ
๓. นายชูสิทธิ์ ลิขิตมันชัย

ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและ
ออกเสียงประชามติ ๔
พนักงานเลือกตั้ง
นิติกร

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง
๒. นางสาวดวงกมล ทวีสุวรรณ
๓. นางสาวอุไรวรรณ รังคะอุไร

๔. พลตรี เอกกมล สิ้นหน่ง

๕. นายธวัชชัย พันธุ์รัตน

๖. พลตรี พงศกร เพ็ญตระกูล

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสมพร เทพสิทธา
ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก พิรุณ แฉ่วพลสง
ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช
ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก สมหมาย เกาภูริระ

๗. นายกฤษฎา แยมบรรจง

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสุพันธุ์ มงคลสุธี

๘. นายอุทัยรัตน์ ชัยประเสริฐ

ผู้ติดตามสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมาธิการมาครบองค์ประชุมแล้ว พลเอก อู๊ด เบื้องบน รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง ทำหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ เนื่องด้วยประธานคณะกรรมการวิสามัญ มีภารกิจสำคัญจึงได้มอบหมายให้พลเอก อู๊ด เบื้องบน รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง ทำหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการวิสามัญ ในการประชุมครั้งนี้

๑.๒ การแปรญัตติ

กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน ซึ่งขณะนี้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติยื่นคำขอแปรญัตติ จำนวน ๑ ท่าน คือ นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประเด็นมาตรา ๑๗)

๑.๓ เอกสารประกอบการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามประเด็นของมาตรา ๒๒ ที่คณะกรรมการวิสามัญมอบหมาย

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

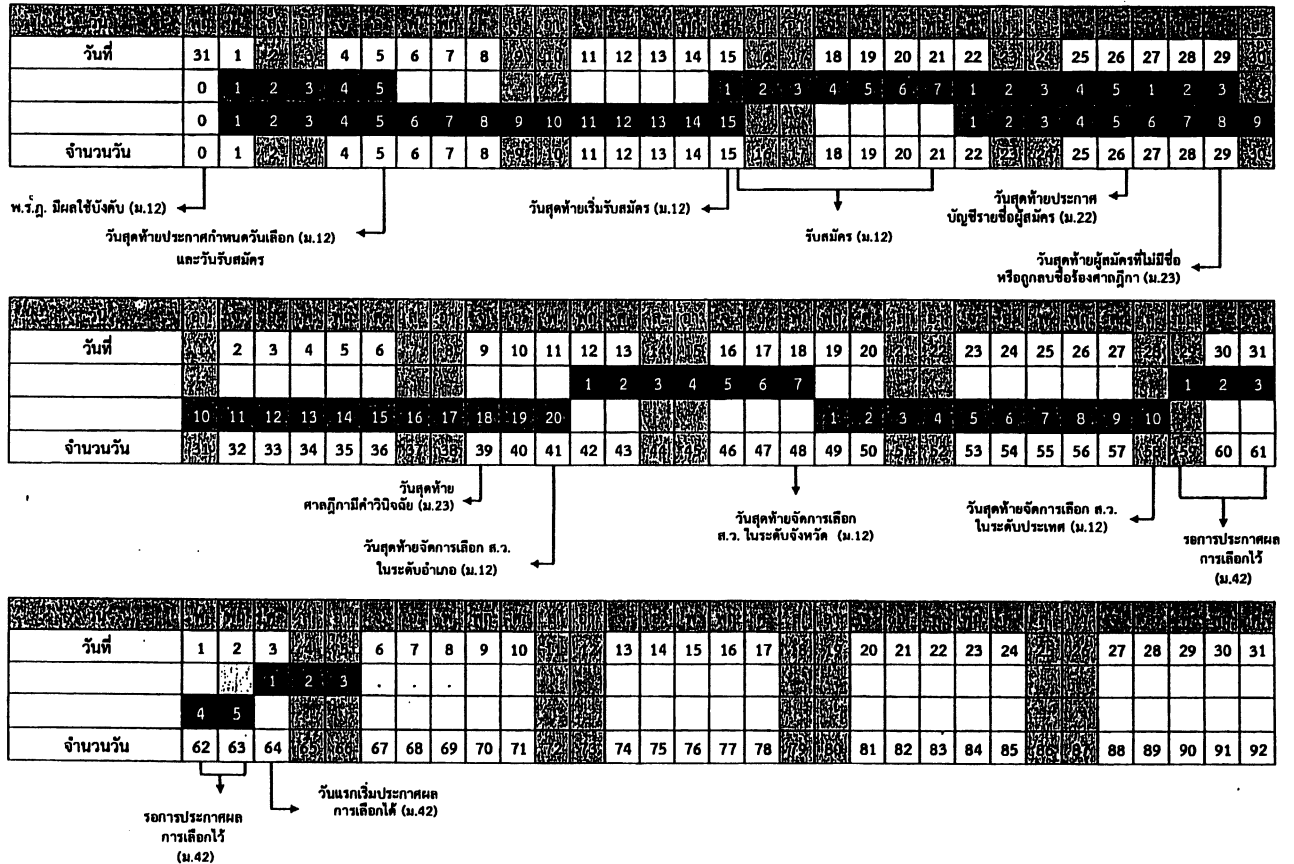
- ไม่มี เนื่องจากที่ประชุมมีมติให้รับรองบันทึกการประชุมของวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ ในทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

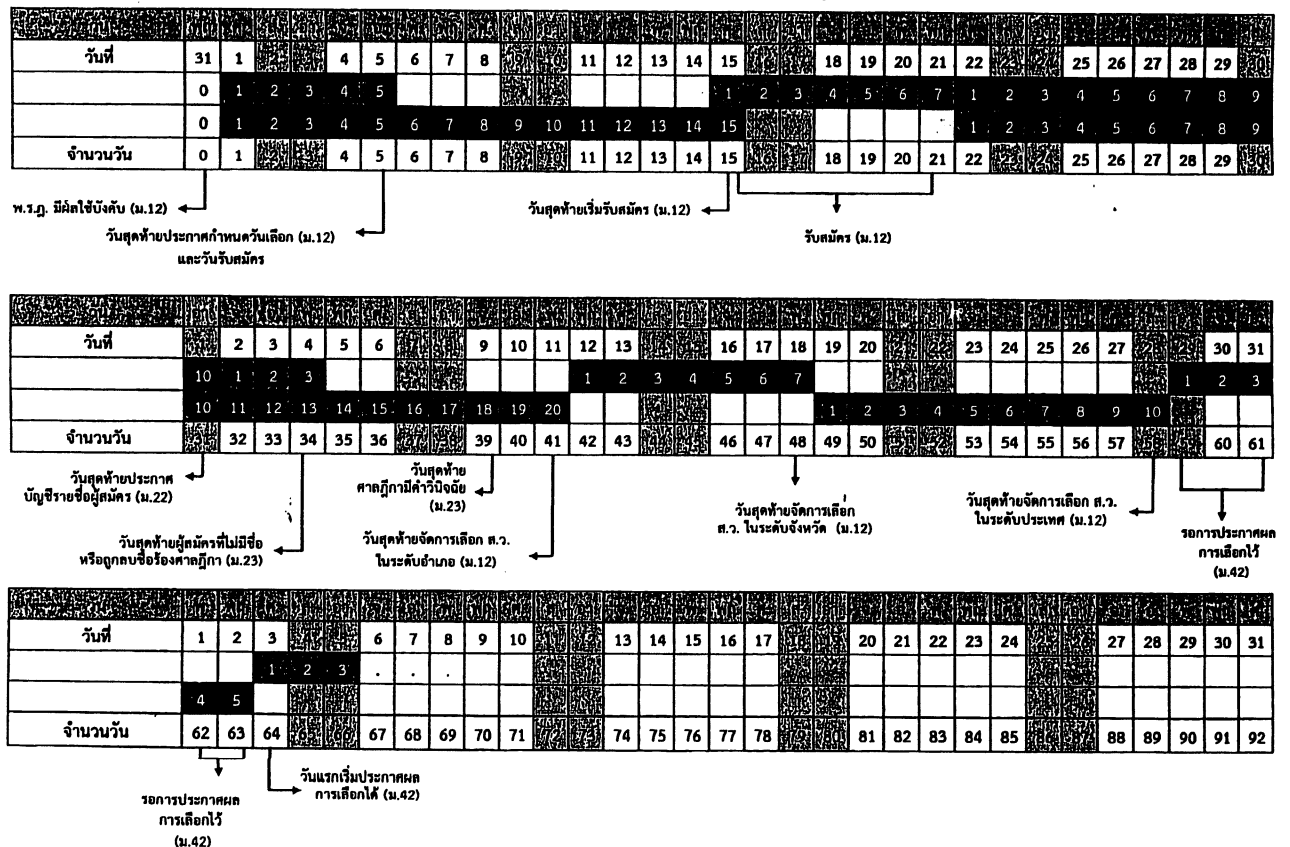
๓.๑ พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. (มาตรา ๒๒)

สืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติมอบหมายให้กรรมาธิการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พิจารณาทบทวนเกี่ยวกับกำหนดระยะเวลาการดำเนินการภายใน ๕ วันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลารับสมัคร ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับอำเภอ ประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามแยกเป็นรายกลุ่มทุกกลุ่มในเขตอำเภอ ทั้งนี้ กำหนดระยะเวลา ๕ วันในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครจะเพียงพอหรือไม่ในการดำเนินการและหากเพิ่มระยะเวลาดังกล่าวเป็น ๑๐ วัน หรือ ๑๕ วัน จะมีผลกระทบอย่างไรหรือไม่ในกรอบระยะเวลาการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ โดยมีเอกสารประกอบการชี้แจงดังต่อไปนี้

กรอบระยะเวลาการเลือก ส.ว. (กรณีตรวจสอบคุณสมบัติ 5 วัน)

กรอบระยะเวลาการเลือก ส.ว. (กรณีตรวจสอบคุณสมบัติ 10 วัน)

หมายเหตุ

ตามร่าง กรธ. : วันเลือกในระดับอำเภอต้องไม่เกินวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาการรับสมัคร วันเลือกในระดับจังหวัดต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันเลือกในระดับอำเภอ

และวันเลือกในระดับประเทศต้องไม่เกินวันนับแต่วันเลือกในระดับจังหวัด

กรอบระยะเวลาการเลือก ส.ว. (กรณีตรวจสอบคุณสมบัติ 15 วัน)

วันที่	31	1			4	5	6	7	8					11	12	13	14	15									18	19	20	21	22					25	26	27	28	29
	0	1	2	3	4	5												1	2	3	4	5	6	7		1	2	3	4	5	6	7	8	9						
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15										1	2	3	4	5	6	7	8	9						
จำนวนวัน	0	1			4	5	6	7	8					11	12	13	14	15									18	19	20	21	22					25	26	27	28	29

พ.ร.ฎ. มีผลใช้บังคับ (ม.12)

วันสุดท้ายประกาศกำหนดวันเลือก (ม.12)
และวันรับสมัคร

วันสุดท้ายเริ่มรับสมัคร (ม.12)

รับสมัคร (ม.12)

วันที่		2	3	4	5	6			9	10	11	12	13			16	17	18	19	20							23	24	25	26	27					30	31
		10	11	12	13	14	15	1	2	3				1	2	3	4	5	6	7														1	2	3	
		10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20								1	2	3	4	5	6	7	8	9	10								
จำนวนวัน		32	33	34	35	36			39	40	41	42	43			46	47	48	49	50							53	54	55	56	57					60	61

วันสุดท้ายประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัคร (ม.22)

วันสุดท้ายผู้สมัครที่ไม่มีชื่อหรือถูกตบชื่อเรื่องศาลฎีกา (ม.23)

วันสุดท้ายศาลฎีกามีคำวินิจฉัย (ม.23)

วันสุดท้ายจัดการเลือก ส.ว.ในระดับอำเภอ (ม.12)

วันสุดท้ายจัดการเลือก ส.ว.ในระดับจังหวัด (ม.12)

วันสุดท้ายจัดการเลือก ส.ว.ในระดับประเทศ (ม.12)

รอการประกาศผลการเลือกไว้ (ม.42)

วันที่		1	2	3			6	7	8	9	10					13	14	15	16	17							20	21	22	23	24					27	28	29	30	31
				1	2	3																																		
				1	2	3																																		
จำนวนวัน		62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92								

รอการประกาศผลการเลือกไว้ (ม.42)

วันแรกเริ่มประกาศผลการเลือกไว้ (ม.42)

หมายเหตุ

ตามร่าง กรอ. : วันเลือกในระดับอำเภอต้องไม่เกินยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาการรับสมัคร วันเลือกในระดับจังหวัดต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันเลือกในระดับอำเภอ และวันเลือกในระดับประเทศต้องไม่เกินสิบวันนับแต่วันเลือกในระดับจังหวัด

กรรมาธิการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงข้อมูลสรุปดังนี้

ตามเอกสารประกอบการชี้แจงของกรอบระยะเวลาการเลือกสมาชิกวุฒิสภาข้างต้น กรณีตรวจสอบคุณสมบัติ ๕ วัน กรณีตรวจสอบคุณสมบัติ ๑๐ วัน และกรณีตรวจสอบคุณสมบัติ ๑๕ วัน นั้น เมื่อพิจารณาการขยายระยะเวลาดังกล่าว ตามมาตรา ๑๒ วรรคท้ายของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนดวันเลือกระดับอำเภอต้องไม่เกิน ๒๐ วันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลารับสมัคร ซึ่งการตรวจสอบคุณสมบัติต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลานับแต่สิ้นสุดระยะเวลารับสมัคร ซึ่งหากมีการขยายระยะเวลาการตรวจสอบนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลารับสมัคร ไม่ว่าจะขยายเวลาจำนวนกี่วันก็ตาม ย่อมจะทำให้กระบวนการอื่น ๆ มีระยะเวลาที่ลดลง เช่น ระยะเวลาการยื่นคำร้องคัดค้านของผู้สมัคร หรือระยะเวลาการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกา เป็นต้น เนื่องจากวันเลือกระดับอำเภอกำหนดให้ต้องไม่เกิน ๒๐ วันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลารับสมัครตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ สำหรับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. มาตรา ๔๗ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งต้องตรวจสอบการสมัครของผู้สมัครว่าได้ส่งเอกสารและหลักฐานถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณสมบัติและให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายใน ๗ วันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ดังนั้น จึงเห็นว่าประเด็นการขยายระยะเวลาการตรวจสอบคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ นั้น เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม คือ ภายใน ๕ วันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลารับสมัคร

กรรมการวิสามัญ มีการอภิปรายและมีข้อซักถาม สรุปดังนี้

๑. กรณีการรับสมัครในระดับอำเภอ ซึ่งจะมีผู้สมัครแต่ละอำเภอเป็นจำนวนมาก การกำหนดบทบัญญัติของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการดำเนินการในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา หน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องสามารถปฏิบัติได้จริงและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ

๒. กรณีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครไม่ว่าจะเป็นการสรรหากรรมการขององค์กรต่าง ๆ ย่อมจะใช้ระยะเวลาพอสมควร ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. มาตรา ๔๗ ดังกล่าว แม้ต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร แต่ได้กำหนดระยะเวลา ๗ วันก่อนประกาศรายชื่อ จึงเห็นควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลของผู้สมัครของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เป็นระยะเวลา ๗ วันเช่นกัน

๓. กรณีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร หากไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด หน่วยงานใดจะต้องรับผิดชอบ และการประกาศรายชื่อดังกล่าวก็ไม่น่าจะเหมาะสม ทั้งนี้ การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจะมีความแตกต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียว แต่สมาชิกวุฒิสภามาจากผู้สมัครซึ่งเป็นประชาชนตามกลุ่มอาชีพต่าง ๆ จึงเห็นควรต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติด้วย ซึ่งหากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้วจะต้องออกจากตำแหน่งในภายหลัง ซึ่งจะก่อให้เกิดความยุ่งยากอย่างมาก เช่น กรณีการเรียกคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นในภายหลัง อันจะเป็นปัญหาฟ้องร้องคดีต่อไป

๔. การตรวจสอบคุณสมบัติย่อมสามารถตรวจสอบได้ทั้งสามระดับ (ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ) และผู้สมัครอาจถูกกลบชื่อออกจากบัญชีรายชื่อได้ก่อนการดำเนินการเลือก จึงเห็นว่าการตรวจสอบคุณสมบัติตามมาตรา ๒๒ ดังกล่าว เป็นเพียงการตรวจสอบในเบื้องต้น นอกจากนี้ ในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้สิทธิผู้สมัครในการยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณา และมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการมีหรือไม่มีสิทธิสมัครหรือส่งลบบชื่อ อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่ต้องฟังความสองฝ่าย จึงจำต้องกำหนดระยะเวลาการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาไว้พอสมควร

๕. กรณีการรับส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงานของไทยจะเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในกรณีการตรวจสอบข้อมูลของผู้สมัครในระดับอำเภอนั้น จะมีการดำเนินการในรูปแบบใด

๖. ประเด็นมาตรา ๒๒ จะมีความเชื่อมโยงกับมาตรา ๒๙ (๓) เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกในระดับอำเภอ ในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร ดังนั้น ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการการเลือกในระดับอำเภอ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์สูง ดังนั้น มาตรฐานของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงมีความสำคัญเนื่องจากมีบทบาทและอำนาจเต็มที่ จึงเห็นว่าในกระบวนการขั้นต้นดังกล่าวนี้ย่อมมีความสำคัญมาก

๗. กรณีผู้สมัครต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่น ตามมาตรา ๑๔ (๓) กำหนดให้ผู้สมัครต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ กรณีดังกล่าวจะมีวิธีการตรวจสอบอย่างไร

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงตามประเด็นข้อซักถามเพิ่มเติม สรุปดังนี้

๑. สำหรับกรณีผู้สมัครผู้ใดขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม หรือสมัครมากกว่าหนึ่งกลุ่มหรือหนึ่งอำเภอ หรือแสดงข้อมูลในใบสมัครหรือเอกสารหรือหลักฐานประกอบการสมัครอันเป็นเท็จ หากปรากฏความดังกล่าวขึ้นในระหว่างการดำเนินการเลือกไม่ว่าระดับใดก่อนประกาศผลการเลือก ให้ถือว่าผู้สมัครผู้นั้นกระทำการเพื่อให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และให้คณะกรรมการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นเวลาไม่เกิน ๑ ปี และเมื่อมีคำสั่งดังกล่าวให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น ตามมาตรา ๒๑ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่สามารถตรวจสอบผู้สมัครในระหว่างการดำเนินการเลือกไม่ว่าระดับใดก่อนประกาศผลการเลือก

๒. กรอบระยะเวลาในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้มีกำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยภายใน ๕ วันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาใช้บังคับ กำหนดวันเลือกในระดับอำเภอต้องไม่เกิน ๒๐ วันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลารับสมัคร ซึ่งการรับสมัครจะมีเฉพาะในระดับอำเภอ โดยต้องดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นจากเอกสารการสมัคร และกรณีลักษณะต้องห้ามตามบทบัญญัติของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนั้น จะต้องมีการประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัคร ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะมีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งหากปรากฏข้อเท็จจริงเข้าข่ายมีลักษณะต้องห้าม ก็จะมีการแจ้งข้อมูลเฉพาะผู้สมัครที่มีปัญหา และโดยส่วนใหญ่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะให้ข้อมูลได้ทันภายในเวลาที่กำหนด

๓. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ผู้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัคร คือ ผู้อำนวยการการเลือก ซึ่งได้ดำเนินการตรวจสอบและประกาศรายชื่อผู้สมัครโดยสุจริต แต่หากผู้สมัครรายใด เห็นว่าการไม่รับสมัครหรือส่งลงชื่อนั้น เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ย่อมใช้สิทธิร้องคัดค้านต่อศาลได้ ซึ่งหากศาลพิจารณาและมีคำวินิจฉัยกลับคำสั่งของผู้ดำเนินการเลือก ก็จะมีผลให้เพิ่มชื่อของผู้สมัครผู้นั้นได้ และในทางปฏิบัติของข้อเท็จจริงที่ผ่านมา ยังไม่มีการวินิจฉัยถึงการกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกกว่าเป็นความผิดแต่อย่างใด

๔. สำหรับข้อเท็จจริงที่ผ่านมา กรณีที่จะตัดสิทธิของผู้สมัครมักจะเป็นเรื่องการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของกรณีการไม่รับสมัคร ซึ่งการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวทำได้ง่ายเนื่องจากจะมีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน

๕. กรณีผู้สมัครต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่น ตามมาตรา ๑๔ (๓) กำหนดให้ผู้สมัครต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะมีการดำเนินการตรวจสอบโดยส่งรายชื่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ก่อนมีการดำเนินการตรวจสอบข้อมูล สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดให้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรับผิดชอบในแต่ละอนุมาตราของมาตรา ๑๔ เพื่อซักซ้อมทำความเข้าใจ

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำหรับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม มีการกำหนดไว้ชัดเจนในกฎหมายหรือคำพิพากษาของศาล โดยการตรวจสอบดังกล่าวจะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี โดยใช้ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสิ้นในการดำเนินการตั้งแต่เริ่มรับสมัคร จึงมีการกำหนดระยะเวลาไว้ ๕ วัน ตามมาตรา ๒๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญฯ อีกทั้งการเลือกสมาชิกวุฒิสภาก็จำเป็นต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วเนื่องจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มีผลใช้บังคับแล้ว และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการเพิ่มบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างเร่งด่วน จึงกำหนดระยะเวลาสำหรับกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา รวมจำนวน ๖๓ วัน

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณากำหนดระยะเวลาการตรวจสอบคุณสมบัติ มาตรา ๒๒ ตามที่กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำเสนอ (กรณีตรวจสอบคุณสมบัติ ๕ วัน ๑๐ วัน หรือ ๑๕ วัน) และมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไข เนื่องจากตามที่มีการชี้แจงดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถดำเนินการได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด ประกอบกับหากมีการขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปย่อมส่งผลกระทบต่อกระบวนการอื่น ๆ ของการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

๓.๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เรียงรายมาตรา ต่อเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว (เริ่มหมวด ๒ ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือก มาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๓๐)

หมวด ๒ ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือก

ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

กรณีกำหนดให้การดำเนินการเพื่อเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้มีคณะกรรมการระดับประเทศ คณะกรรมการระดับจังหวัด และคณะกรรมการระดับอำเภอ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน แนะนำอำนวยความสะดวก และรายงานปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง การแต่งตั้ง และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการของระดับจังหวัดและระดับอำเภอนั้น เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และสำหรับกรณีวรรคสอง ตอนท้ายของมาตรา ๒๕ กรณีกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการจะกำหนดให้แต่งตั้งข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตำแหน่งใดแทนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดตามมาตรา ๒๕ (๒) และหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอตามมาตรา ๒๕ (๓) ก็ได้ ซึ่งคำว่า “อำเภอ” ดังกล่าว หมายความว่ารวมถึงเขตด้วย ตามบทนิยามคำว่า “อำเภอ” ในมาตรา ๔

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖**ไม่มีการแก้ไข**

กรณีการกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับประเทศ กรรมการและเลขานุการซึ่งเป็นผู้ช่วยการเลือกตั้งประจำจังหวัด (มาตรา ๒๕ (๒)) เป็นผู้ช่วยการเลือกตั้งระดับจังหวัด และกรรมการและเลขานุการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือข้าราชการประจำอำเภอซึ่งเป็นผู้ช่วยการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้ง (มาตรา ๒๕ (๓)) เป็นผู้ช่วยการเลือกตั้งระดับอำเภอ

- ไม่มีประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗**ไม่มีการแก้ไข**

กรณีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภามีผลใช้บังคับ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

- ไม่มีประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘**ไม่มีการแก้ไข**

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า กรณีการแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาในจังหวัดหรืออำเภอที่มีการเลือกให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของผู้ช่วยการเลือกตั้งระดับจังหวัดหรือผู้ช่วยการเลือกตั้งระดับอำเภอ นอกจากนี้ วรรคสองของมาตรา ๒๘ ได้กำหนดให้ในการเลือกทุกระดับ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ช่วยการทะเบียนกลางตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรดำเนินการหรือช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินการเลือกได้ โดยจะทำหน้าที่ตรวจสอบเกี่ยวกับสัญชาติ อายุ ถิ่นที่อยู่ เป็นต้น จึงได้กำหนดบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้สำนักทะเบียนกลางปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

สำหรับการคัดเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของผู้ช่วยการเลือกตั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ควรจะต้องมีมาตรการในการคัดเลือกบุคคลซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองด้วยนั้น กรณีนี้ หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งจะต้องไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้สมัคร และหากมีการแต่งตั้งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมจะได้รับการร้องเรียนและมีบทกำหนดโทษตามกฎหมาย

นอกจากนี้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการตรวจสอบข้อมูลที่จะมีการเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ นั้น สำนักทะเบียนกลางจะนำมาให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทดสอบการใช้โปรแกรมดังกล่าวในช่วงประมาณปลายเดือนธันวาคมนี้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง**

กรณีกำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับอำเภอในการดำเนินการให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ได้แก่ การจัดให้มีสถานที่รับสมัครและสถานที่เลือกในเขตอำเภอ การจัดให้มีการรับสมัคร การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัคร และการจัดทำเอกสารหรือข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัครทุกคน เป็นต้น

กรรมการการเลือกตั้งในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีข้อสังเกตว่า ตามมาตรา ๒๙ (๕) กำหนดการจัดทำเอกสารหรือข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัครทุกคนนั้น อาจเป็นประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติที่จะต้องดำเนินการจัดทำเอกสารหรือข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัครทุกคน ทุกกลุ่มหรือไม่ หรือเฉพาะผู้สมัครที่ได้รับเลือกแต่ละกลุ่มเท่านั้นหรือไม่ หากกำหนดตามบทบัญญัติดังกล่าวว่าจัดทำเอกสารหรือข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัครทุกคน ย่อมทำให้เกิดความสับสนระหว่างผู้สมัคร และเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ จึงเห็นว่า ควรมีการจัดทำเอกสารแนะนำตัวของแต่ละกลุ่มในแต่ละสายเฉพาะที่ผ่านการคัดกรองในขั้นต้น (รอบที่ ๑) ประกอบกับหมายเลขประจำตัวจะมีการเปลี่ยนแปลงอีกด้วย จากนั้น จึงแจกจ่ายเอกสารแนะนำตัวก่อนเข้าสู่การเลือกรอบที่ ๒ โดยมีเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงในการศึกษาข้อมูลแนะนำตัวดังกล่าว

กรรมการการเลือกตั้ง มีข้อสังเกตว่า ประเด็นสำคัญของเอกสารหรือข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัครนั้น ผู้สมัครจะมีช่วงระยะเวลาในการศึกษาประวัติของผู้สมัครอื่น ๆ ได้เพียงพอหรือไม่ จึงควรมีการกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ชัดเจนในหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐**ไม่มีการแก้ไข**

กรณีกำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับจังหวัดในการดำเนินการให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับจังหวัด ซึ่งมีเนื้อหาของบทบัญญัติในทำนองเดียวกันกับมาตรา ๒๙

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กรรมการการเลือกตั้ง มีข้อซักถามว่า ควรกำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับจังหวัด ในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครด้วยหรือไม่ นอกจากนี้ จะมีการดำเนินการบันทึกภาพและเสียงของกระบวนการเลือกในรูปแบบใด เนื่องจากเป็นการบันทึกภาพและเสียงของกระบวนการเลือกไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งอาจต้องใช้งบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการ

กรรมการการเลือกตั้งในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า สำหรับกรณีผู้สมัครผู้ใดขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม หรือสมัครมากกว่าหนึ่งกลุ่มหรือหนึ่งอำเภอ หรือแสดงข้อมูลในใบสมัครหรือเอกสารหรือหลักฐานประกอบการสมัครอันเป็นเท็จ ซึ่งการตรวจสอบข้อมูลของผู้สมัครดังกล่าว ตามมาตรา ๒๑ วรรคแรก ตอนท้าย ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ซึ่งหมายถึงผู้อำนวยการการเลือกตั้งไม่ว่าระดับประเทศ ระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอ หากพบเห็นกรณีดังกล่าว ย่อมจะมีหน้าที่และอำนาจในการสั่งลบชื่อผู้สมัครผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครได้ และรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้ง

ระดับจังหวัดไว้ในบทบัญญัติของมาตรา ๓๐ ดังกล่าวอีก ส่วนกรณีการบันทึกภาพและเสียงของกระบวนการเลือกอันเป็นมาตรการหนึ่งที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ผู้เสนอร่าง ได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง ยังไม่ได้กำหนดวิธีการในการดำเนินการกรณีดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การบันทึกภาพและเสียงของกระบวนการเลือก จะขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานที่รับสมัครและสถานที่เลือกนั้น ๆ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ มีมตินัดประชุมครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว พลเอก อู๊ด เบื้องบน รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สอง ทำหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการการวิสามัญ ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๕๐ นาฬิกา

นางสาวสรญา โสภางเจริญวงศ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

และผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ผู้จัดทำบันทึก

นางสาวสุพร นิลทัพ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๓ ตรวจ/ทาน

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ในการประชุมครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)

เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ